**Европейски парламент**
2019-2024

*Комисия по култура и образование*

**2023/2018(INI)**

13.7.2023

# ПРОЕКТ НА ДОКЛАД

относно изпълнението на програмата „Европейски корпус за солидарност“ за периода 2021 – 2027 г.
(2023/2018(INI))

Комисия по култура и образование

Докладчик: Михаела Шойдрова

Докладчик по становище на комисията, асоциирана съгласно член 57 от Правилника за дейността:
Беата Кемпа, комисия по развитие

## СЪДЪРЖАНИЕ

**Страница**

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ – ОБОБЩЕНИЕ НА ФАКТИТЕ И КОНСТАТАЦИИТЕ .....3

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....13

ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА СУБЕКТИТЕ ИЛИ ЛИЦАТА, ОТ КОИТО ДОКЛАДЧИКЪТ Е ПОЛУЧИЛ ИНФОРМАЦИЯ.....19

# ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ – ОБОБЩЕНИЕ НА ФАКТИТЕ И КОНСТАТАЦИИТЕ

## 1. Въведение

В настоящия доклад се разглежда изпълнението на програмата „Европейски корпус за солидарност“ в текущата многогодишна финансова рамка (МФР) за периода 2021 – 2027 г., която обхваща годините от 2021 г. до 2023 г. Програмата е правоприемник на програмата за Европейска доброволческа служба (ЕДС), която до 2018 г. беше част от „Еразъм+“. След това програмата премина през тригодишен пилотен период като „Европейски корпус за солидарност“ за периода 2018 – 2020 г.

Настоящата самостоятелна програма е водеща програма на ЕС в областта на доброволчеството. Тя предоставя единно звено за контакт за доброволческите дейности за младите хора в целия ЕС и извън него и представлява обогатяващ опит в контекста на неформалното и самостоятелното учене.

Освен това тя се е развила от чисто образователна мобилност на доброволци до програма, насочена към солидарността и въздействието върху общността. В крайна сметка доброволчеството е израз на солидарност и има ясни ползи за обществото, гражданското участие и активното гражданство, но също така представлява възможност за участниците да развият съответните умения и компетентности.

Както е посочено в Регламент (ЕС) 2021/888: *„Програмата има за цел да разкрие нови възможности за младите хора да участват в доброволчески дейности в области, свързани със солидарността, както и да създават и разработват проекти за солидарност по собствена инициатива. Тези възможности допринасят за личностното, образователно, социално, гражданско и професионално развитие на младите хора.“*

Настоящият доклад отразява текущото изпълнение на целите и дейностите на програмата, като подчертава успехите и евентуалните пропуски в предоставянето на възможности за солидарност на младите хора.

В рамките на работата по доклада за изпълнението докладчикът организира среща на заинтересованите страни на 23 май 2023 г. Общо 11 заинтересовани страни предоставиха обратна информация, включително национални агенции (НА), международни организации и НПО. Освен срещата докладчикът получи няколко писмени становища от други организации, участващи в програмата.

Докладчикът също така използва проучване на Службата на ЕП за парламентарни изследвания (EPRS) (наричано по-нататък „проучването на EPRS“) и проучване, възложено от Тематичния отдел по структурни политики и политика на сближаване (наричано по-нататък „проучването“), в които се прави оценка на ранното изпълнение на програмата.

## 2. Контекст на изпълнението на програмата

Късното приемане на МФР за периода 2021 – 2027 г. и на Регламента за създаване на

програма „Европейски корпус за солидарност“ през май 2021 г. доведе до известно забавяне на изпълнението, тъй като много организации не можаха да представят проект през лятото на 2021 г. Освен това проектите на много организации от 2019 г. и 2020 г. бяха забавени до 2021 г. поради пандемията от COVID-19.

Кризата с COVID-19 действително засегна аспекта на мобилността на програмата – някои дейности бяха пренасочени към онлайн среда, но много назначения трябваше да бъдат отменени.

Добавената стойност и устойчивостта на програмата се проявиха в началото на 2022 г. с руската военна агресия срещу Украйна и произтичащия от това приток на бежанци, бягащи от войната. Европейският корпус за солидарност и „Еразъм+“ предоставиха възможности за пренасочване на дейностите в подкрепа на преместени лица от Украйна. Европейският корпус за солидарност въведе специален политически приоритет, за да допринесе за хуманитарната помощ/подпомагането на украинските бежанци. Това даде възможност текущите проекти на Европейския корпус за солидарност (доброволчески проекти и проекти за солидарност) да адаптират към тази цел своя обхват и дейности на доброволна основа. Освен това много от подкрепените проекти бяха насочени към поредица от екстремни метеорологични събития и природни бедствия през 2021 г. и след това.

Въпреки пречките програмата „Европейски корпус за солидарност“ се оказа уникален портал за европейска солидарност и инструмент за изграждане на общност, тъй като много доброволци се включиха в доброволчески дейности по време на пандемията или в помощ на украинските бежанци. Това само потвърждава, че Европейският корпус за солидарност е истинска европейска програма, която предлага начин за посрещане на настоящите предизвикателства и справяне с кризи.

**3. Цели и дейности**

Общата цел на Програмата е да се повиши участието на младите хора и на организациите в достъпни и висококачествени дейности за солидарност, най-вече доброволчество, като начин за укрепване на сближаването, солидарността, демокрацията, европейската идентичност и активното гражданство в Съюза и извън него и същевременно се отговори на обществените и хуманитарните предизвикателства на място, като се положат специални усилия за насърчаване на устойчивото развитие, социалното приобщаване и равните възможности.

Специфичната цел на Програмата е да се предоставят на младите хора, включително на тези с по-малко възможности, леснодостъпни възможности за участие в дейности за солидарност, които водят до положителни обществени промени в Съюза и извън него, като същевременно се подобряват и надлежно валидират техните компетентности и се улеснява тяхната постоянна ангажираност като активни граждани.

За тази цел по програмата се определят две направления на действие:
а) участие на млади хора в дейности за солидарност; и
б) участие на млади хора в дейности за солидарност, свързани с хуманитарната помощ (Европейски доброволчески корпус за хуманитарна помощ).

Действията по първото направление се състоят от доброволчество, включително

доброволчески екипи в области с по-висок приоритет, и проекти за солидарност. Двете направления имат общи действия за дейности за изграждане на мрежи (NET), както и мерки за качество и подкрепа.

Второто направление е от компетентността на комисията по развитие на Европейския парламент, която публикува своето становище по темата.

В становището се описва как се изпълняват целите и дейностите. Оценката на изпълнението се основава на сравняване на целите на програмата и постигнатите резултати, като се използват количествени и качествени показатели. Тези показатели включват официалните данни, предоставени от Европейската комисия (ЕК), по-специално от ГД „Образование, младеж, спорт и култура“ и ГД „Бюджет“, резултатите от проучванията и оценката и обратната информация от различните заинтересовани страни.

**4. Дейности за солидарност**

Според доклада за изпълнение на програмата на ГД „Бюджет“, обхващащ периода до 31 януари 2023 г., в програмата се предвижда да се предоставят възможности за най-малко 185 755 млади хора между 2021г. и 2027 г. Това обаче е преразгледан брой спрямо прогнозните 270 000 възможности в началото на програмата през 2020 г. Близо 330 000 млади хора са заявили интерес през първите две години. Въпреки първоначалните усложнения и последвалите кризи през периода 2021 – 2022 г. по програмата бяха възнаградени над 42 903 млади хора от заявените близо 80 000 в подадените заявления. Интересът на младите хора към програмата е значителен и нараства.

Около 85% от възможностите за доброволчество в Европейския корпус за солидарност са за дългосрочни дейности. Първоначалната оценка е 65% за дългосрочните и 35% за краткосрочните дейности. Дългосрочните дейности изискват повече ресурси. Това, заедно с инфлацията и високите нива на участие на млади хора с по-малко възможности, обяснява сравнително по-малкия брой участници в краткосрочни дейности в сравнение с първоначалната прогноза.

Тази ситуация, както и други аспекти на програмата по отношение на отделните програмни дейности, видимостта и изпълнението на бюджета, ще бъдат разгледани в следващите части от настоящия проект на доклад. Всяка част представлява описателен преглед на постиженията и предизвикателствата, които трябва да се преодолеят.

**4.1. Доброволчество**

Това действие остава най-популярното сред кандидатите, с 27 507 наградени участници през периода 2021 – 2022 г.

Един от основните приоритети на политиката е приобщаването на младите хора с по-малко възможности. През 2021 г. Комисията прие акт за изпълнение, насочен към по-приобщаващо и разнообразно участие в програмите „Европейски корпус за солидарност“ и „Еразъм+“ за периода 2021 – 2027 г. С Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1877 следва да се даде възможност на повече хора да извършват доброволческа дейност в държавата си на пребиваване или в друга държава, като се достигне до все

повече хора с по-малко възможности.

Общият брой на участниците с по-малко възможности в проекти, възложени по поканите за 2021/2022 г., е 14 060, като тези в индивидуалното доброволчество са 8 622, а доброволческите екипи са 5 438. Тези стойности надхвърлят първоначалното намерение за приобщаващо измерение на програмата и доказват, че програмата е наистина приобщаваща. Като цяло 35% от участниците през 2021 г. и 2022 г. са били млади хора с по-малко възможности.

Следва да се положат допълнителни усилия, за да стане програмата още по-приобщаваща, като се вземат предвид предложенията, посочени в Препоръка 2022/C 157/01 на Съвета относно мобилността на младите доброволци в Европейския съюз.

Младите хора могат да участват в толкова доброволчески екипа, в колкото желаят. Индивидуалното доброволчество обаче е ограничено до максимум 12 месеца. Следва да се обмисли по-гъвкав и приобщаващ подход, като например стратегия, при която участниците могат да комбинират държави, теми или опит, вместо той да се ограничава само до една дългосрочна мобилност. Този приобщаващ подход би създал повече възможности за тези, които не могат да се ангажират за по-дълъг период от време.

Изпращащите (подкрепящите) организации са неразделна и основна част от подготвителния етап и етапа на последващите действия. В ръководството за програмата тяхната роля е определена, както следва: подпомагане, подготовка и/или обучение на участниците преди заминаването им, посредничество между тях и организацията домакин и/или осигуряване на подкрепа за участниците при завръщането им след дейността, както и управление на проекти и координация.

Заглавието „подкрепяща организация“ дава неясно описание на ролята и отговорностите. Предлага се те да бъдат наречени „изпращащи организации“ (както в предишната Европейска доброволческа служба) и участието им в доброволческите действия да стане задължително.

Европейският доброволчески корпус за хуманитарна помощ е централизирано действие, което следва различна логика от децентрализираното доброволчество. Тези различни обстоятелства водят до голямо объркване сред бенефициерите. Следователно би могло дейностите и съобщенията на децентрализираното и централизираното доброволчество да бъдат по-добре съгласувани и координирани.

Наред с другото, е необходимо решение за справяне с предизвикателствата във връзка с визите за доброволците на Европейския корпус за солидарност от държави извън Шенген, тъй като приемащите организации не могат да оказват съдействие на доброволците за получаването на визи. Това следва да включва финансова и правна помощ за назначения, в които участват граждани на трети държави, млади хора от програма „Еразъм+“ и партньорски държави, както и млади бежанци. Едно възможно решение е разработването на специална категория визи с бърза и безплатна процедура за участниците в Европейския корпус за солидарност.

**4.2. Проекти за солидарност**

Проектите за солидарност отбелязват положителна тенденция и в четирите

приоритетни области: приобщаване и многообразие; цифрова трансформация; участие в демократичния живот; опазване на околната среда, устойчиво развитие и борба с изменението на климата. Общият брой на възложените проекти през 2021 г. е 1948 и 1877 през 2022 г. Общият брой на наградените доброволци между 2021 г. и 2022 г. е 12 548.

Много проекти бяха инициирани и по време на пандемията от COVID-19, като бяха насочени например към най-уязвимите групи или насърчаваха използването на цифрови инструменти. Освен това е регистриран повишен интерес към проектите в помощ на украинските бежанци. Не на последно място, значителен брой проекти също така бяха посветени на околната среда и изменението на климата (397), екологичните умения (267) и демокрацията и приобщаващото демократично участие (200).

Въпреки тази тенденция проектите за солидарност остават с по-малък интерес сред доброволците, тъй като осведомеността за тези проекти е сравнително ниска (вж. 6.1.).

В обратната информация, получена от заинтересованите страни, също така се подчертава, че минималният брой от петима души за проектите за солидарност е твърде голям. Това може да се реши с намаляване на прага до трима-четирима души в следващия програмен период. Освен това няколко организации смятат, че минималната възрастова граница за проектите за солидарност (в държавата) може да бъде намалена до 16 години, тъй като в случая на дейности за участие на млади хора по програма „Еразъм+“ границата дори е определена на 13 години.

### 4.3. Дейности за изграждане на мрежи

Дейностите за изграждане на мрежи (NET) са спомагателни дейности, насочени към подобряване на изпълнението на Програмата в качествено отношение и към изграждане на по-тесни връзки с развитието на политиката. Ключов източник за оценка е специализираният анализ на SALTO, обхващащ годините 2020 – 2022.

Въз основа на информацията от Съвета за планиране става ясно, че планираните дейности са равномерно разделени, като обхващат програмата „Европейския корпус за солидарност“ като цяло, „Подкрепа за качество и качество“ и „Развитие на умения и компетентности“. Някои ключови тематични дейности обаче все още са слабо представени: цифрова трансформация, действия и устойчивост в областта на климата и участие на младите хора.

Пандемията от COVID-19 се отрази предимно на тези дейности, тъй като по-голямата част от тях трябваше да се провеждат онлайн. От една страна, преходът беше успешен и направи свързаните дейности по-гъвкави. От друга страна, онлайн дейностите оказаха влияние върху поддържането на мотивацията и ангажираността на участниците. Във всички случаи предизвикателната ситуация показа гъвкавостта на служителите на националните агенции и мрежите да се адаптират към непредвидени предизвикателства.

### 4.4. Мерки за качество и подкрепа

Мерките за качество и подкрепа привличат значително внимание, тъй като осигуряват високо качество на доброволческите дейности и условията за участниците. Тези мерки

включват предимно знаци за качество (3 987 организации притежават знак за качество), застраховка, възможности за изучаване на езици, ИТ система за поддръжка и портал на Европейския корпус за солидарност.

Ефективните и ефикасни инструменти са от решаващо значение за изпълнението на програмата. Като цяло, за да има програмата успех, трябва да се подобри функционирането на ИТ инструментите и да се опростят процедурите.

Тези заключения се потвърждават от проведеното проучване, в което 55% от националните агенции считат, че ИТ инструментите за процедурата за подаване на заявления не са лесни за ползване. Освен това 45% от националните агенции считат, че ИТ инструментите усложняват процедурата за подаване на заявления от бенефициерите. Подобни стойности бяха регистрирани и сред заинтересованите страни като цяло.

Има постоянни проблеми и неизправности в ИТ инструментите, напр. системата за онлайн езикова подготовка. Тази система е от съществено значение, тъй като подготвя доброволците за тяхното пътуване в чужбина. В това отношение количеството и качеството на курсовете по някои езици са недостатъчни, а преминаването към Академията на ЕС все още има своите недостатъци и трябва да бъде преразгледано. Ето защо едва 6,5% от широкия кръг заинтересовани страни, запитани за проучването, считат, че системата за езикова подготовка е полезна за подобряване на езиковите познания, докато над 50% са я определили като неефективна.

Някои системи като PASS не са интуитивни и не предлагат основни функции като филтриране и търсене на потенциални кандидати; следва да се осигури по-добър инструмент за сортиране и филтриране, който да позволи на организациите да избират кандидати. При модула за бенефициери също се наблюдават технически затруднения, като например ограничен достъп до докладите на участниците.

Новият знак за качество (QL) все още се нуждае от опростяване, най-вече целият процес на получаване на QL. По-специално формулярът за заявление следва да бъде съкратен и опростен и следва да бъде достъпен на всички езици на ЕС. Освен това организациите биха одобрили по-чести крайни срокове и по-кратко време за повторна акредитация. Необходими са повече данни за това дали някои организации не са успели да кандидатстват отново и/или да получат знака в сравнение с предишния програмен период.

Освен това признаването на резултатите от обучението (Youthpass) от доброволческия опит е от решаващо значение. Би могло да се предложи опитът да се записва и в Europass и да се насърчат висшите учебни заведения (ВУЗ) да присъждат ECTS кредити за доброволчески опит, като например натрупания в рамките на Европейския корпус за солидарност. Чрез признаването на резултатите от обучението, квалификациите, професионалните и житейски умения, Европейският корпус за солидарност може ефективно да допринесе за постигането на общите цели на европейското пространство за образование.

**5. Доброволчески дейности в областта на хуманитарната помощ**

Предишната програма „Доброволци на ЕС за хуманитарна помощ“ беше интегрирана в

програмата „Европейски корпус за солидарност“ за периода 2021 – 2027 г. със значителни промени в нейната структура, така че да може да се обособи като отделна част: Европейския доброволчески корпус за хуманитарна помощ. Комисията по развитие отговаря за оценката на изпълнението на хуманитарното направление. Програмата е достъпна за младежи на възраст 18 – 35 години, за срок като индивидуален участник от 2 до 12 месеца или в екипи от 15 до 60 дни. Бюджетът за 2023 г.е определен в размер на 6,8 милиона евро. По направлението за хуманитарна помощ са регистрирани над 59 000 заявления за интерес до юли 2023 г., като най-заинтересованата група са млади хора на възраст между 18 и 23 години.

Хуманитарното направление все още е на ранен етап на изпълнение. През декември 2022 г. бяха подписани споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства с първите 11 избрани консорциума; от март 2023 г. първите напълно обучени доброволци бяха на разположение и първите назначения на място се осъществиха през юни 2023 г. Поради тези причини направлението може да бъде оценено само отчасти.

Процесът на обучение на доброволци е централизиран и се управлява от Изпълнителната агенция (EACEA). Този процес включва три етапа: самооценка, онлайн обучение в Академията на ЕС и петдневно присъствено обучение. Процесът на разпределение на местата в курсовете за обучение не е ограничен до конкретен срок, но неочакваното количество получени заявления вече позволява само на „бързите кандидати“ да имат достъп до присъственото обучение. Недостатъчният бюджет в сравнение с интереса ограничава броя на местата за присъствените обучения води до период на изчакване между онлайн и присъствените обучения до 6 месеца, а оттам и до забавяне на назначенията.

Освен това около две трети от избраните проекти в хуманитарното направление за 2023 г. са насочени към развитието. Тази ситуация вече беше същата в предшестващата програма, управлявана от ГД „Европейска гражданска защита и европейски операции за хуманитарна помощ“. Необходимо е при подбора в бъдеще да се прилага по-балансиран подход, ориентиран към хуманитарните дейности.

## 6. Допълнителни съображения и препоръки

### 6.1. Видимост

Както всяка нова самостоятелна програма на ЕС, Европейският корпус за солидарност е изправен пред проблеми с видимостта. Налице са много погрешни схващания и необходимост от яснота сред потенциалните участници. Програмата се бърка с „Еразъм+“ и други програми. Освен това разликите между програмата и другите доброволчески схеми често са неясни.

Въпреки първоначалните недостатъци при изпълнението ѝ, по програмата се наблюдава голям интерес от страна на младите хора, особено за доброволческите дейности, тъй като тези проекти са усвоили изцяло бюджета.

След две години работа на програмата, нейните възможности за подкрепа на младите хора в техните дейности могат да бъдат подобрени. По-голямото търсене е насочено към дългосрочни доброволчески дейности, които са по-скъпи, докато краткосрочните дейности (проектите за солидарност) предизвикват по-малък интерес.

Необходимо е подобряване на популяризирането и комуникацията относно програмата и нейните допълнителни предимства, например чрез целенасочени национални кампании за Европейския корпус за солидарност, самостоятелната програма и нейните дейности, като доброволчество и проекти за солидарност, за да се постигне широко признание както в случая на „Еразъм+“.

Видимостта на краткосрочните дейности трябва да бъде подобрена и одобрена в сътрудничество с ЕК, националните агенции и доброволческите организации.

Възможен начин за постигане на по-голяма видимост би бил 2025 г. да бъде обявена за Европейска година на доброволците, както беше предложено по време на Конференцията за бъдещето на Европа, както и от различни организации. Тази инициатива ще засили акцента върху доброволчеството и активното гражданско участие и ще повиши осведомеността относно програмата.

**6.2. Бюджет**

Европейският корпус за солидарност все още е нова програма. Със специален бюджет от над 1 милиард евро за МФР за периода 2021 – 2027 г. той е сравнително малък в сравнение с бюджета на „Еразъм+“. Въпреки това участието в програмата надмина първоначалните очаквания и е необходимо подходящо финансиране.

Общият бюджет от 1,033 милиарда евро за периода 2021 – 2027 г. има относително линеен и равномерен профил. При максимум 20% доброволчество в държавата индикативното разпределение на бюджета следва да бъде 94% за доброволчество и проекти за солидарност и 6% за доброволчество в рамките на Корпуса за хуманитарна помощ. Указанията по тези бюджетни редове се изпълняват.

Първите две години от изпълнението на бюджета бяха изправени пред няколко предизвикателства: късното приемане на правното основание за програмата, пандемията от COVID-19, руската военна агресия срещу Украйна и последвалата висока инфлация в ЕС.

Общо искане на всички национални агенции, доброволчески организации и други заинтересовани страни е увеличаване на годишния бюджет, джобните пари и други бюджетни разходи, за да се осигурят достатъчно финанси за управлението на програмата.

Според проучването само 30% от националните агенции са доволни от общия наличен бюджет в тяхната страна, докато останалите не са нито доволни, нито недоволни (20%), донякъде недоволни (25%) или много недоволни (25%). Обратната информация от широкия кръг заинтересовани страни беше доста отрицателна.

Затова най-належащият проблем е увеличаването на отпуснатия бюджет за програмата. Ясно е, че голямото търсене на по-скъпи дългосрочни дейности, нарастващите цени поради инфлацията и други бюджетни аспекти на програмата не могат да бъдат задоволени в рамките на текущия програмен бюджет и неговите фиксирани ставки.

В тази връзка беше въведен преглед на единичните разходи за безвъзмездни средства за 2023 г., което е силно приветствано. Въпреки това, тенденцията на фиксираната ставка

за следващите години все още остава проблем. Необходимо е повече от въведените фиксирани ставки за организационна подкрепа и джобни пари, особено в светлината на нарастващата инфлация.

Наличните данни от първите две години на текущия програмен период показват много високо търсене и 100% процент на усвояване, свързан с високи нива на свръхзаписване. Дори 2022 г., когато бяха допълнени 3 милиона евро за дейности по Европейската година на младежта, завърши със 100% изпълнение на бюджета по отношение на поетите задължения. Първите резултати по плащанията могат да се очакват в края на 2023 г.

Броят на хората, които могат да бъдат подкрепени с наличния бюджет, е по-малък от очаквания. Това се дължи предимно на неравномерно разпределение между краткосрочните и дългосрочните дейности (вж. 4 и 6.1.), като се има предвид, че краткосрочните дейности (от 2 седмици до 2 месеца) струват средно около 8 до 10 пъти по-малко от по-продължителната мобилност.

Осигуряването на редовно финансиране за притежателите на знаци за целите на дългосрочното планиране би било добре дошло, тъй като организациите трябва да имат финансова сигурност, например с фиксирани ангажименти или квоти за няколко години.

Необходими са повече данни за текущия таван на финансирането за координационните разходи за организациите. Заинтересованите страни поискаха увеличаване на текущия максимален лимит на финансиране, за да направят програмата по-привлекателна за по-големи организации и мрежи.

Освен това те препоръчват да има минимална сума, която приемащите организации да плащат на своите партньори/изпращащи организации, например за организиране на подготовка, обучения или други дейности.

Очевидно има нужда от по-централизирани покани, за да се използва потенциалът на европейските организации и мрежи в програмата. Тези организации призоваха за специфични централизирани грантове, управлявани от EACEA, за тях и техните мрежи, за да кандидатстват за индивидуални доброволчески проекти и проекти за солидарност. От такива организации и мрежи, които имат общоевропейски характер, не следва да се изисква да доказват своето местно въздействие в централизирани заявления за безвъзмездни средства.

Съществуват несъответствия между националните агенции в начина, по който се обработват заявленията, което допълнително допринася за бюджетни проблеми. Следва също така да се осигури повече гъвкавост, като националните агенции могат да прехвърлят неизползваните средства в рамките на ограниченията, наложени от Финансовите разпоредби.

Като цяло е ясно, че програмата изисква адекватно финансиране, за да поеме големия брой участници и да подобри своите дейности и подкрепа.

**7. Заключение**

Само след три години изпълнение е важно да се съсредоточим върху наблюдението, подчертаването на проблемите и оценката на първите резултати. Европейският корпус за солидарност е уникална европейска програма за доброволци и проекти за солидарност. Освен това програмата е сравнително нова и като такава има редица недостатъци в няколко области.

Твърде рано е обаче да се направи оценка на изпълнението и резултатите от целия програмен период 2021 – 2027 г. Очаква се предстоящият междинен преглед на МФР да приключи до края на 2024 г. и да отразява посочените по-горе проблемни области на програмата, като ги преодолее по подходящ начин и същевременно се консултира с всички заинтересовани страни.

Към следващия програмен период трябва да се разгледат и няколко нови аспекта, като например възможност за комбинирано доброволчество, онлайн/смесено доброволчество, както и по-приобщаващ и гъвкав и по-малко бюрократичен подход.

Европейският корпус за солидарност има потенциала да се превърне в най-успешния инструмент на ЕС за солидарност и доброволчество. Поради това той най-вече ще се нуждае от достатъчен бюджет, за да отговори на очакванията и търсенето.

# ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

**относно изпълнението на програмата „Европейски корпус за солидарност“ за периода 2021 – 2027 г.**
**(2023/2018(INI))**

*Европейският парламент*,

– като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 165, параграф 4, член 166, параграф 4 и член 214, параграф 5 от него,

– като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз,

– като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, ратифицирана от ЕС през 2010 г.,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/888 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на програма „Европейски корпус за солидарност“ и за отмяна на регламенти (ЕС) 2018/1475 и (ЕС) № 375/2014[1],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2021 г. за създаване на „Еразъм +“ – програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1288/2013[2] („Еразъм+“),

– като взе предвид Насоките за прилагане — Стратегия за приобщаване и многообразие в рамките на програма „Еразъм+“ и Европейския корпус за солидарност, публикувани на 29 април 2021 г.,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 5 април 2022 г. относно мобилността на младите доброволци в Европейския съюз[3],

– като взе предвид резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета от 5 юни 2019 г., за определяне на насоки относно управлението на диалога на ЕС по въпросите на младежта — Стратегия на Европейския съюз за младежта, 2019 – 2027 г.[4],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 5 март 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете (2020 – 2025 г.)“ (COM(2020)0152),

[1] ОВ L 202, 8.6.2021 г., стр. 32.
[2] ОВ L 189, 28.5.2021 г., стр. 1
[3] ОВ C 157, 11.4.2022 г., стр. 1.
[4] ОВ C 189, 5.6.2019 г, стр. 1.

– като взе предвид съобщението на Комисията от 1 юли 2020 г., озаглавено „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ (COM(2020)0274),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 18 септември 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: План за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 — 2025 г. (COM(2020)0565).

– като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г., озаглавено „План за действие в областта на цифровото образование за 2021 – 2027 г.: Приспособяване на образованието и обучението към цифровата ера“ (COM(2020)0624),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г. относно постигането на европейското пространство за образование до 2025 г. (COM(2020)0625),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 24 ноември 2011 г., озаглавено „План за действие относно интеграцията и приобщаването за периода 2021 – 2027 г.“ (COM(2020)0758),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 3 декември 2020 г., озаглавено „План за действие за европейската демокрация“ (COM(2020)0790),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 4 март 2021 г., озаглавено „План за действие на Европейския стълб на социалните права“ (COM(2021)0102),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 24 март 2021 г., озаглавено „Стратегия на ЕС в областта на правата на детето“ (COM(2021)0142),

– като взе предвид Решение (ЕС) 2021/2316 на Европейския парламент и на Съвета от 22 декември 2021 г. относно Европейска година на младежта (2022 г.)[5],

– като взе предвид Решение (ЕС) 2023/936 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. относно Европейска година на уменията[6],

– като взе предвид своята резолюция от 15 септември 2020 г. относно ефективните мерки за повишаване на екологосъобразността на програмите „Еразъм+“ и „Творческа Европа“, както и на Европейския корпус за солидарност[7];

– като взе предвид своята резолюция от 10 февруари 2021 г. относно последствията от COVID-19 за младежта и спорта[8],

– като взе предвид своята резолюция от 6 април 2022 г. относно прилагането на

[5] ОВ L 462, 28.12.2021 г, стр. 1.
[6] ОВ L 125, 11.5.2023 г, стр. 1.
[7] ОВ C 385, 22.9.2021 г., стр. 2.
[8] ОВ C 465, 17.11.2021 г, стр. 82.

мерки за гражданско образование[9],

– като взе предвид своята резолюция от 19 май 2022 г. относно създаване на европейско пространство за образование до 2025 г. – микроквалификации, индивидуални сметки за обучение и учене за устойчива околна среда[10],

– като взе предвид своята резолюция от 23 юни 2022 г. относно прилагането на мерки за приобщаване в рамките на програмата „Еразъм+“ за периода 2014 – 2020 г.[11],

– като взе предвид своята резолюция от 13 септември 2022 г. относно въздействието на преустановяването вследствие на COVID-19 на образователни, културни, младежки и спортни дейности върху децата и младите хора в ЕС[12],

– като взе предвид своята резолюция от 24 ноември 2022 г., относно постигнатото по време на Европейската година на младежта (2022 г.)[13],

– като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,

– като взе предвид становището на комисията по развитие,

– като взе предвид доклада на комисията по култура и образование (A9-0000/2023),

А. като има предвид, че Европейският корпус за солидарност е самостоятелна програма, която има за цел да разкрие нови възможности за младите хора да участват в доброволчески дейности в области, свързани със солидарността, както и да създават и разработват проекти за солидарност по собствена инициатива;

Б. като има предвид, че дейностите за солидарност следва да създават потенциална европейска добавена стойност и да бъдат от полза за общностите, като същевременно подпомагат личностното, образователното, социалното, гражданското и професионалното развитие на участниците; като има предвид, че доброволческите дейности както в Съюза, така и извън него, предоставят възможности за натрупване на богат опит в контекста на неформалното и самостоятелното учене;

В. като има предвид, че последиците от пандемията от COVID-19 не повлияха на интереса към програмата, а по-скоро подчертаха нейния потенциал и доказаха значението на ангажираността на младите хора на място в дейности за солидарност, включително смесено доброволчество;

Г. като има предвид, че Европейският корпус за солидарност предостави възможности за пренасочване на дейностите, за да подпомогне хората, бягащи от

[9] ОВ C 434, 15.11.2022 г, стр. 31.
[10] ОВ C 479, 16.12.2022 г., стр. 65.
[11] ОВ C 32, 27.1.2023 г, стр. 58.
[12] ОВ C 125, 5.4.2023 г, стр. 44.
[13] ОВ C 167, 11.5.2023 г, стр. 83.

Украйна, и въведе специална политическа дейност, за да допринесе за оказване на помощ и подкрепа за украинските бежанци;

Д. като има предвид, че мерките за качество и подкрепа са от съществено значение за предоставянето на висококачествени доброволчески дейности; като има предвид, че тези мерки срещат много трудности; като има предвид, че ефективните и ефикасни инструменти са от решаващо значение за изпълнението на програмата;

Е. като има предвид, че видимостта на програмата все още е относително ниска; като има предвид, че Европейската година на младежта през 2022 г. се оказа уникална възможност за повишаване на видимостта на програмата;

Ж. като има предвид, че програмата има за цел да предостави възможности за най-малко 185 755 млади хора до 2027 г., като досега е предоставила финансиране на почти 43 000 млади хора спрямо почти 80 000 подадени заявления; като има предвид, че 85% от участниците в Европейския корпус за солидарност кандидатстват за дългосрочни доброволчески дейности, в сравнение с първоначалната оценка от 65% за дългосрочно доброволчество и 35% за краткосрочно доброволчество;

З. като има предвид, че един от основните приоритети на политиката е приобщаването на младите хора с по-малко възможности; като има предвид, че през периода 2021 – 2022 г. имаше общо 14 060 участници от тази категория, 8 622 от които получиха места като индивидуални доброволци и 5 438 получиха места в доброволчески екипи;

И. като има предвид, че голямото търсене на програмата надхвърля отпуснатите за нея финансови ресурси, което значително засяга участието на младите хора и броя на проектите, за които е предоставено финансиране;

Й. като има предвид, че общият бюджет от 1,033 милиарда евро за периода 2021 – 2027 г. е с фиксирана ставка и не може да се справи с голямото търсене, нарастващите разходи за живот, нивата на инфлация и други предизвикателства;

1. напомня на Комисията, държавите членки, националните агенции (НА) и доброволческите организации да прилагат и развиват програмата „Европейския корпус за солидарност“ в съответствие с мерките и дейностите, определени за нея, като същевременно спомагат за опростяване на процедурите и подобряване на видимостта;

2. призовава Комисията и националните агенции да засилят редовния обмен на най-добри практики, да подобрят общото разбиране на процедурите на програмата, да задълбочат сътрудничеството и да подобрят популяризирането на програмата; подчертава, че всички съответни заинтересовани страни следва да участват в редовни консултации по въпроси, попадащи в тяхната компетентност;

3. призовава Комисията, държавите членки, националните агенции и ангажираните организации да спомогнат за повишаване на осведомеността относно програмата и нейните отделни направления, за доизграждане на нейното име и за достигане до повече млади хора, особено тези с по-малко възможности;

4. счита, че предстоящата 10-та годишнина на програмата през 2026 г. и възможността 2025 г. да бъде обявена за Европейска година на доброволците следва допълнително да подобрят видимостта на доброволчеството и възможностите за активно ангажиране на младите хора;

5. отбелязва, че проектите за солидарност привличат по-малък интерес и са по-малко видими, което води до неравномерно разпределение на бюджета; призовава Комисията, националните агенции и доброволческите организации да насърчават краткосрочните дейности;

6. отбелязва, че нуждите и социалните тенденции при младите хора се променят; приканва Комисията да проучи и разработи нови формати на доброволчество за следващия програмен период, като доброволчество на непълно работно време, виртуално доброволчество или смесено доброволчество, и да предостави на участниците и организациите достатъчен бюджет;

7. счита, че дейностите в държавата са особено важни за младите хора с по-малко възможности; призовава Комисията да намали възрастовата граница и задължителния минимален брой от петима участници за проектите за солидарност за дейностите в държавата през следващия програмен период по примера на дейностите за участие на млади хора по програма „Еразъм+“;

8. признава, че подкрепящите организации са от решаващо значение за подготовката на доброволци, но отбелязва, че тяхната роля остава неясна; призовава Комисията да признае и засили специфичната подкрепяща роля на участващите организации, като им предостави финансови стимули и направи задължително участието им в доброволчески дейности;

9. приветства приобщаващия характер на програмата и насоките за изпълнение на нейната стратегия за приобщаване и многообразие; призовава Комисията да обмисли възприемането на по-гъвкав и приобщаващ подход към индивидуалното доброволчество, позволяващ на участниците да смесват и съчетават държави, области на дейност и опит, за да направят програмата по-приобщаваща;

10. настоятелно призовава Комисията да гарантира, че цифровите инструменти и системи, използвани понастоящем за управление и изпълнение на програмата, работят правилно и с пълния си потенциал и я приканва незабавно да преодолее постоянните сериозни проблеми с ИТ инструментите на Европейския корпус за солидарност, които са значителна пречка не само за участието на по-малки организации и на млади хора с по-малко възможности, но и за участието на всички видове бенефициери; призовава Комисията да опрости процеса за ИТ инструментите и да го направи достъпен за всички групи, както и да тества ИТ инструментите в достатъчно голям мащаб, преди да бъдат допълнително разгърнати; отбелязва, че „Еразъм+“ и други програми, финансирани от ЕС, са се сблъсквали с подобни проблеми с ИТ инструментите;

11. настоятелно призовава Комисията да подобри качеството и количеството на онлайн езиковата подкрепа за участниците, да интегрира по-добри инструменти за сортиране и филтриране в системата за администриране и поддръжка на назначенията, да опрости и съкрати процеса на кандидатстване за новия знак за качество, да определи по-чести срокове за повторна акредитация и да намали

времето и административната тежест, свързани с повторната акредитация;

12. призовава Комисията и държавите членки да улеснят разширяването на взаимното признаване на резултатите от обучението от доброволчески дейности, като ги регистрират в Europass и като насърчават институциите за висше образование да присъждат кредити съгласно Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (кредити по ECTS) за тези дейности;

13. призовава Комисията и държавите членки да въведат специална категория визи за участниците в Европейския корпус за солидарност от държави извън Шенген, тъй като приемащите организации не могат да им оказват съдействие при получаването на визи;

14. призовава Комисията и държавите членки да осигурят на Европейския корпус за солидарност адекватен бюджет, който ще може да поеме нарастващия интерес към програмата и ще ѝ позволи да се справи с неочаквани предизвикателства като нарастващата инфлация и по-високите разходи за живот;

15. призовава Комисията да разгледа други бюджетни въпроси, като например несъответствията между националните агенции при обработката на заявленията, чрез определяне на специфични централизирани безвъзмездни средства, управлявани от Европейската изпълнителна агенция за образование и култура, за индивидуални проекти за доброволчество и солидарност за европейски организации и мрежи, като препоръча минимална сума, която трябва да бъде платена от приемащите организации на техните партньори/подкрепящи организации, чрез премахване или увеличаване на текущия таван за финансиране за координационни разходи и чрез осигуряване на редовно финансиране за притежателите на знак за качество за целите на дългосрочното финансово планиране; счита, че тези мерки ще помогнат на организациите и националните агенции да предоставят повече възможности и да реализират потенциала на програмата;

16. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на националните агенции и младежките и доброволческите организации.

## ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА СУБЕКТИТЕ ИЛИ ЛИЦАТА, ОТ КОИТО ДОКЛАДЧИКЪТ Е ПОЛУЧИЛ ИНФОРМАЦИЯ

Представеният по-долу списък е изготвен на доброволна основа и изцяло на отговорност на докладчика. Докладчикът е получила информация от следните субекти или лица при подготовката на проекта на доклад:

| **Субект и/или лице** |
|---|
| Европейски доброволчески център |
| Мрежа на европейските организации за доброволческа дейност |
| Европейски младежки форум |
| Студентска мрежа „Еразъм“ |
| SALTO-YOUTH |
| Национална агенция за международно образование и научни изследвания на Чешката република |
| Германска национална агенция JUGEND für Europa |
| Център за доброволческа дейност в Гданск |
| Compagnons Batisseurs |
| The Ecumenical Diaconal Year Network |
| COMECE |